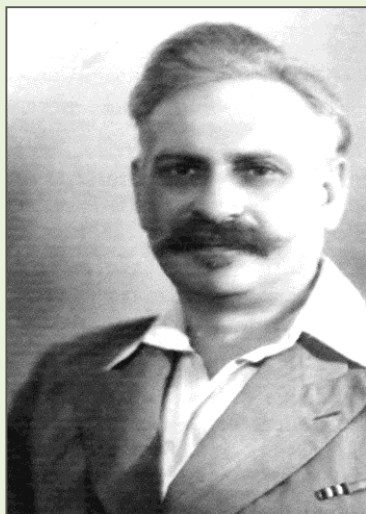

Вороний Юрій Юрійович (09.08.1895 р. – 13.05.1961 р.)

Юрій Юрійович (за метрикою Георгій Георгійович) народився у 1895 році 9 серпня (за старим стилем) в с. Журавка під Прилуками (нині Чернігівська обл.) в родині професора Варшавського університету, математика Георгія (Юрія) Феодосійовича Вороного.

У 1913 році він вступив до медичного факультету Київського університету Святого Володимира. Під час першої світової війни Ю. Вороний студентом-медиком працював в одному з перев'язочних загонів Південно-Західного обласного земського комітету допомоги хворим і пораненим воїнам на війні. У жовтневі часи 1917 р. брав участь у битві під Крутами. Закінчив своє навчання і отримав диплом лише в 1921 р., але його було залишено аспірантом кафедри хірургії для підготовки до професорського звання; з 1923 р. працював ординатором тієї ж кафедри. У 1926 р. його було призначено асистентом науково-дослідної кафедри факультетської хірургії Харківського медичного інституту. Саме на цій кафедрі у співпраці з професором В.М. Шамовим Ю.Ю.Вороний виконав цілу низку наукових робіт з трансплантації органів, про що в 1929 р. доповідав на пленумі хірургічної секції Харківського медичного

товариства та на III Всеукраїнському з'їзді урологів у Ленінграді.

У квітні 1931 р. за ініціативою та під керівництвом професора В.М. Шамова в Харкові було створено Інститут гематології та переливання крові (з травня поточного року – Всеукраїнський інститут невідкладної хірургії і переливання крові), філії-опорні пункти якого було відкрито в цілому ряді міст, зокрема, у Херсоні. Ю.Ю.Вороного було призначено старшим науковим співробітником цього інституту і з вересня 1931 р. переведено до Херсона завідувачим тамтешнім опорним пунктом. В цьому ж році його призначають головним лікарем та завідувачем хірургічного відділення народної лікарні. На його плечі лягли проблеми з забезпечення лікарні медичним обладнанням та медикаментами, питання з ремонту приміщень лікарні, заготовлення дров для пічного опалення, фуражу для худоби на лікарняній фермі, утримання садового господарства та інші невідкладні

питання. З його ім'ям пов'язана організація нових методів роботи І-ї «народної» лікарні, впровадження переливання крові, боксування палат в інфекційному відділенні, відкриття кабінету медичної статистики. Згодом Ю.Ю. Вороного призначили директором Херсонського вечірнього виробничого медичного інституту з підготовки лікарів із числа фельдшерів, що вже мали досвід роботи на селі та в лікарні. За сумісництвом він очолює кафедру топографічної анатомії та оперативної хірургії. Таким чином, кілька років життя Ю.Ю. Вороного були тісно пов'язані з Херсоном, де він дуже скоро завоював незаперечний авторитет лікаря й педагога. З повним правом він користувався як шаную і любов'ю своїх учнів, так і вдячністю хворих і довірою херсонців. І тут Ю.Ю. Вороний не покидав експериментів із трансплантацією органів, відточував свою хірургічну майстерність. 3 квітня 1933 р. він зробив операцію з пересадки кадаверної (трупної) нирки від людини людині, яка увійшла до історії світової трансплантології як перша. Про ці події він докладно розповів у статті «К вопросу о блокаде ретикуло-ендотелиального аппарата у человека при некоторых формах отравлений сулемой и о свободной пересадке целой почки, взятой от трупа, как метод лечения анурий при этом отравлении», яка надрукована була у «Трудах Всеукраинского института неотложной хирургии и переливания крови» (1934, т.1).

У грудні 1935 року постановою Київського медичного інституту Юрію Вороному присвоєно вчений ступінь кандидата медичних наук без захисту дисертації.

У передвоєнні роки видатний хірург завідує кафедрою хірургії Харківського стоматологічного інституту. Під час війни Юрій Вороний потрапляє в полон, з якого зміг втекти.

У вересні 1944 р. Вороний Ю.Ю. був призначений головним хірургом Відділу госпіталів Житомирської області. Інспектуючи та консультуючи евакогоспіталі, безпосередньо біля операційного столу, Вороний зумів передати свій досвід та знання хірургам госпіталів. Впровадив в лікувальну практику свій метод боротьби с травматичним шоком, спеціальний метод нервового шва та мікротрансфузії, як стимуляцію сполучної тканини. Це дало можливість знизити інвалідність та смертність серед поранених солдат.

Ю.Ю. Вороний нагороджений медалями "За доблесну працю в роки Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр." (1945 р.) та "За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр." (1946 р.).

У 1947 р. у зв'язку зі скороченням штатів Відділу госпіталів Юрія Вороного призначають консультантом, науковим керівником Центрального обласного госпіталю інвалідів вітчизняної війни та головним травматологом, урологом Житомирського облздороввідділу і завідувачим

урологічним відділенням Житомирської обласної лікарні. У травні 1950 р. його було переведено до Києва до Інституту експериментальної біології та патології на завідування відділенням експериментальної хірургії. В 1952 році Юрій Юрійович захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора медичних наук, вона була присвячена питанням

патогенезу та терапії травматичного шоку.

З 1953 р. до 1961 р. Ю.Ю. Вороний керував відділом кровозамінників і лікувальних препаратів Київського Державного науково-дослідницького інституту переливання крові та невідкладної хірургії. Він продовжував займатися проблемами трансплантології, зокрема, питаннями імунології, крові й кровозамінників. Ю.Ю. Вороному належить 48 наукових праць.

Помер Юрій Юрійович Вороний у Києві 13 травня 1961 року.

Довідкова інформація:

1921 р. - закінчив Київський медичний інститут.

1921-1923 рр. лікар І-го Радянського дріжджево-винокурного заводу.

1923-1926 рр. - аспірант кафедри хірургії Київського медичного інституту.

1926-1931 рр. - асистент; старший науковий співробітник науково-дослідної кафедри хірургії Харківського медичного інституту.

1931-1937 рр. - головний лікар, зав. хірургічним відділенням народної лікарні м. Херсон; директор виробничого медичного інституту м. Херсон; зав. кафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії; професор хірургії.

1936-1941рр.- завідувач кафедрою хірургії Харківського стоматологічного інституту.

1941-1942 рр. - лікар лікарні №12, м. Харків.

23.02.1942-13.02.1943 рр. - лікар, с. Нова Водолага, Харківська область.

13.02.1943-26.02.1943 рр. - хірург медичного санітарного батальйону 8-ї гвардійської дивізії генерала Суржакова.

09.1944-05.04.1947рр. –головний хірург Відділу госпіталів Житомирської області.

1947-1950 рр. – консультант, науковий керівник Центрального обласного госпіталю інвалідів вітчизняної війни, головний травматолог, уролог Житомирського облздороввідділу, зав урологічним відділенням обласної лікарні, м. Житомир.

1950-1953 рр. - завідувач відділом експериментальної хірургії Київського інституту експериментальної біології та патології.

1953-1961 рр. - керівник відділу кровозамінників і лікувальних препаратів Київського Державного науково-дослідницького інституту переливання крові та невідкладної хірургії.

1934 р. - присвоєно звання "Старший науковий співробітник Херсонського науково-опорного пункту Всеукраїнського інституту невідкладної хірургії та переливання крові".

1936 р. - присвоєно науковий ступінь кандидата медичних наук.

1945 р. - нагороджений медаллю "За доблесну працю в роки Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр."

1946 р. - нагороджений медаллю "За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр."

1952 р. - захист докторської дисертації.

1952 р. - присвоєно науковий ступінь доктора медичних наук.

